

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Ministeren efterlyste et magtmiddel, der var stærkere end det verbale, til at få parterne til at få en løsning på PBS' modvilje mod at bruge dankortet til internethandel.

Jeg vil give ministeren et godt råd: Efter at man har hørt behandlingen i dag, er der en klar vilje i Folketinget til, at hvis ikke parterne selv kan finde ud af det, lovgiver vi, og det plejer i den branche at få dem til forhandlingsbordet og få dem til selv at finde en løsning, for er der noget, de ikke kan lide, så er det, hvis det overlades til folketingsmedlemmer at fastsætte regler om det, for de har den opfattelse, at det har vi slet, slet ikke viden nok til.

Så ministeren har det magtmiddel, Folketinget har givet ministeren i dag, og jeg synes, ministeren skal bruge det magtmiddel.

Lovforslaget om, at revisionen udskydes i 2 år, svækker det magtmiddel, for det sender det signal til den finansielle sektor, at de nu stadig væk kan sidde og drikke kaffe og spise wienerbrød i de næste 2 år, inden Folketinget igen griber til lovgivning.

Min anbefaling skal være, at ministeren lytter til det, som faktisk alle ordførere sagde, nemlig at vi vil have en løsning, og at det skal være nu, og hvis ikke parterne selv kan finde ud af det, må vi allerede i efteråret 1998 igen gribe pen og papir og gå i gang.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Jeg skal takke for rådgivningen. Den form for rådgivning ligger jo i, at vi overhovedet har et Folketing.

Jeg tror, parterne er meget klar over, at Folketinget følger denne sag nøje, og de er også klar over, at regeringen gør det, og jeg er helt overbevist om, at ingen af parterne har den opfattelse, at de nu bare skal sidde og spise wienerbrød og drikke kaffe i et par år til.

De er meget optaget af at finde løsninger, hvis de kan finde dem, og det har de ro til i øjeblikket, men det vedrører faktisk ikke dette forslag. Der er ikke meldt pause i overvejelserne i 2 år, og det tror jeg bestemt heller ikke parterne har oplevet forud for denne behandling eller oplever under denne behandling, og det vil jeg gerne kvittere for at Folketinget også klart signalerer.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 47: Forslag til lov om ophævelse af lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter og lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v.

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 2/4 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Regeringens holdning til dette forslag var klar ved den første behandling, Folketinget havde af samme forslag den 18. februar, og vi har naturligvis ikke ændret holdning efter valget. Regeringen kan derfor fortsat ikke støtte Fremskridtspartiets forslag om at ophæve kommunelovene. Jeg kan generelt tilslutte mig min forgængers synspunkter. Jeg er således enig i, at kommuner og amtskommuner er serviceorganer for borgerne, men de er det også for erhvervslivet.

Amternes og kommunernes aktiviteter har stor betydning for erhvervslivets udviklingsmuligheder. Det er derfor naturligt, at amter og kommuner bedst muligt bistår og samarbejder med lokale erhvervsvirksomheder. Dette kan f.eks. ske ved at gennemføre forskellige kollektive erhvervsudviklingsaktiviteter eller fælles systemeksportsamarbejder. Samarbejde om systemeksportaktiviteter har endnu et relativt begrænset omfang. Der er dog mange private virksomheder, som efterspørger den kommunale og amtskommunale viden, fordi det giver virksomhederne bedre muligheder for at vinde eksportopgaver.

Den offentlige sektor har en omfattende viden på en række områder som f.eks. syge- og sundhedsområdet, uddannelsesområdet og

inden for forsyningsvirksomheder. Dette kan aflæses ved, at private virksomheder og offentlige udenlandske myndigheder primært i Øst-europa og i udviklingslandene direkte efter-spørger og samarbejder med de offentlige danske instanser f.eks. med ønske om at låne medarbejdere.

Et øget offentligt/privat samspil bør derfor fortsat kunne eksistere og dermed medvirke til at fremme erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen. Det er naturligt, at der lovgives på området, således at vi kan styre udviklingen og samtidig opnå samfundsmæssige fordele. Derfor er der en fornuftig forklaring på, at vi har loven om kommunernes og amtskommunernes deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter, populært kaldet L 383 fra dengang, den blev født.

Det vil være uhensigtsmæssigt at afskaffe en lov, der lægger rammer for aktiviteterne og således sikrer, at systemeksporpen ikke påfører private virksomheder urimelig konkurrence, og at aktiviteten i øvrigt hviler i sig selv. Kommuner og amter må ganske enkelt ikke opretholde aktiviteter, der ikke er økonomisk bæredygtige inden for en periode på 4 år.

L 383 regulerer desuden kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter som f.eks. regionale erhvervsudviklingsprogrammer, erhvervsknudepunkter, kollektiv erhvervs-service og medfinansiering af EU-programmer, der sigter mod regional udvikling.

Forslagsstillerne har, har jeg noteret mig, koncentreret sig om systemeksportsiden, men regeringen lægger stor vægt på, at kommunerne fortsat har mulighed for både at medfinansiere EU-programmer og iværksætte kollektive erhvervsudviklingsaktiviteter.

Den anden af kommunelovene handler om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v., i daglig tale benævnt L 384. Der findes 27 virksomheder med tilsammen 730 mio. kr. i årlig omsætning, i hvilke der er kommunal deltagelse i kraft af loven. Hvis loven ophæves, er der en risiko for, at disse virksomheder og dermed også de ansatte får problemer med at fortsætte erhvervsaktiviteten.

Der er, siden loven blev vedtaget i 1992, sket en jævn stigning i antallet af selskaber, der er omfattet af loven. Det tyder på, at både kommunerne og private deltagere har en interesse i de muligheder, loven giver. Kommunerne og amtskommunerne har opbygget en særlig knowhow på nogle erhvervsområder, f.eks.

miljø. Det er en af grundene til ønsket om offentligt/privat samarbejde. Loven gør det netop muligt at forene kommunernes viden og den private parts forretningsmæssige indsigt i et samarbejde, en art produktudvikling, om man vil. På den måde skabes der en merværdi i samfundet, som jo også er til gavn for borgerne.

På denne baggrund har vi så fra regeringens side endnu en gang uddybet, at det ville være forkert at ophæve kommunelovene L 383 og L 384, sådan som Fremskridtspartiets forslag lægger op til.

Ole Vagn Christensen (S):

Da Tinget kort tid inden folketingsvalgets udskrivelse havde dette forslag til behandling, gjorde Socialdemokratiet det fra denne talerstol meget klart, at vi ikke kunne støtte forslaget. Det kan vi naturligvis stadig væk ikke.

Jeg vil ikke gentage alle de gode ord, jeg brugte sidst, jeg skulle forklare, hvorfor vi på ingen måde kan støtte det forslag, men for en god ordens skyld, vil jeg ridse de vigtigste argumenter op.

Folketinget har igennem de sidste år arbejdet for en erhvervs politik baseret på brede rammebetingelser for erhvervslivet. Kommuner og amter er især efter afskaffelsen af egnsudviklingsloven fra 1990 blevet stadig mere og mere centrale i udviklingen af lokale rammebetingelser for erhvervslivet. Det kan jo ikke nytte, at staten tilvejebringer gode vilkår for det danske erhvervsliv, hvis ikke disse følges op lokalt. Tiderne er løbet fra den traditionelle egnsudviklingspolitik, hvor staten ud fra et lighedsprincip gik ind og begrænsede væksten i stærke regioner for at favorisere de svage.

I Danmark, hvor vi er udsat for en betydelig stærkere konkurrence fra EU's indre marked, er vi nødt til at give alle landets kommuner og amter de bedst tænkelige muligheder for at tiltrække vækst og beskæftigelse til lokalområdet. I et grænseløst Europa udviskes de nationale konkurrencebetingelser til fordel for de lokale. Regionernes Europa betyder, at statens rolle ikke længere består i at udvikle de nationale konkurrencebetingelser og herefter at fordele væksten internt i landet. Derimod består opgaven i at give de lokale myndigheder og erhvervsaktører mulighed for at udvikle de lokale styrkepositioner.

Erhvervsfremmelovene fra 1992 har i løbet af de sidste år vist sig at være fremragende rammer for kommunernes og amternes erhvervs-

udviklingsindsats, hvorfor det ville være vanvittigt at afskaffe disse. I dag har hovedparten af samtlige kommuner blandt andet som konsekvens af erhvervsfremmelovene vedtaget et erhvervsudviklingsprogram, hvor man oftest sammen med de lokale virksomheder har analyseret lokalområdets styrker og svagheder med henblik på at udarbejde en erhvervsstrategi for området. Lovene har ligeledes medført oprettelsen af en lang række erhvervsudviklingsselskaber, hvor kommuner og amter sammen med private forsøger at skabe og tiltrække vækst og udvikling til områderne.

Fremskridtspartiets forslag vil være en katastrofe ikke mindst for de tyndtbefolkede egne af landet, hvor kommunerne i dag gør en stor indsats for at tiltrække vækst og beskæftigelse i lokalområdet. Hvis det kommunale selvstyre skal have nogen mening, må det være sådan, at kommunerne har mulighed for at påvirke såvel udgifter som indtægter i kommunen.

Et andet aspekt ved sagen er, at kommuner og amter på en lang række områder besidder unikke kundskaber, der er opbygget gennem årtier. De kvalifikationer skal vi naturligvis udnytte bedst muligt, uanset om de befinder sig i offentligt eller privat regi. Et effektivt middel i den forbindelse er f.eks. erhvervsudviklingskontrakter, hvor det offentlige og private går sammen og gensidig beriger hinanden. Det danske samfund har ikke råd til ikke at udnytte det store potentiale, den offentlige sektor besidder.

Fremskridtspartiets forslag er et udtryk for en gammelliberalistisk opfattelse om, at den offentlige og private sektor er hinandens modsætninger. Problemet med opfattelsen er blot, at sådan er virkeligheden ikke og sådan ser virkeligheden ikke ud. Socialdemokratiet er af den opfattelse, at de to sektorer er hinandens forudsætninger. Jo mere de to sektorer kan udnytte hinandens erfaringer og viden via et samarbejde, des bedre står Danmark i forhold til at erobre fremtidige arbejdspladser. Socialdemokratiet vil ikke være med til at hindre en sådan udviklingsmulighed. Socialdemokratiet vil derimod skabe rammerne for udvikling og ikke for tiltag, der forårsager stilstand og tilbagegang. Derfor kan Socialdemokratiet ikke støtte forslaget.

Mariann Fischer Boel (V):

L 47 er, som ministeren også nævnte det, en genfremsættelse af Fremskridtspartiets forslag,

der blev førstebehandlet, umiddelbart inden valget blev udskrevet i februar måned.

Det er næppe nogen hemmelighed, at lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter ikke har rødder i Venstres have.

Loven om kommunal erhvervsudvikling er en eklatant fejltagelse, og Venstre er fortsat modstander af offentlige erhvervsaktiviteter, som oftest i virkeligheden dybest set er konkurrenceforvridende i forhold til private firmaer. Det er da en selvfølge, at der er et samspil og et udstrakt samarbejde mellem virksomheder i amter og kommuner for at prøve at styrke det lokale og det private erhvervsliv. Og selvfølgelig er det i de forskellige instansers – altså stat, amt og kommune – egen interesse at gøre livet så nemt for virksomhederne som overhovedet muligt, og der ser jeg i virkeligheden for mig utallige muligheder.

Kommunerne både kan og bør være utrolig servicemindede over for virksomhederne. De skal være hurtige i sagsbehandlingen, og de skal være fleksible, når de diskuterer mulighederne med virksomhederne. Amterne kan jo undlade at gøre livet surt og besværligt for virksomhederne og sikre en god og en effektiv infrastruktur. Og staten kan jo også yde sit bidrag ved at lette det administrative bøvvl og i øvrigt inden for f.eks. forskningsområdet være en aktiv og en positiv medspiller. Men at politikere skulle være bedre til at drive virksomheder for skatteborgernes penge, end private virksomheder er det for egne penge, nægter jeg simpelt hen at tro på, og jeg vil også tro, at det vil være vanskeligt at finde eksempler, der kan bekræfte det, og let at finde eksempler, der kan bevise det modsatte.

Kommunerne har rundtomkring brugt loven i et forsøg på at gennemføre en eller anden form for systemeksport. Det har bestemt ikke været nogen succes, og Kommunernes Landsforening erkender jo selv i en rapport, at kommunerne stort set ikke er gearet til at løse den her opgave.

I lighed med tidligere er vi fra Venstres side enige i de intentioner, der ligger i lovforslaget, om klare skillelinjer mellem offentlige og private investeringer, og Venstre kan med de bemærkninger støtte lovforslaget.

Pernille Sams (KF):

Vi, De Konservative, har hele tiden været og er fortsat dybt skeptiske over for og modstandere

af offentlig erhvervsaktivitet og de udvidelser, som skiftende Nyrupregeringer har lavet af kommunalfuldmagten.

Det er som oftest dybt konkurrenceforvridende over for tilsvarende private firmaer: firmaer, som skal overholde andre krav, og i øvrigt ikke har skatteydernes penge i ryggen, når de laver en bommert eller får underskud; firmaer, som ikke bare bevidst kan underbyde konkurrenterne i længden uden at tænke på bundlinjen og uden at tænke på, at det selvfølgelig skal hænge sammen.

Det offentlige er slet ikke gearret til at drive erhverv, og det synes vi heller ikke det offentlige skal være. Det er slet ikke formålet med den offentlige sektor set med vores øjne.

Det kan let blive en meget lang debat. Vi har haft den mange gange før. Vi har heller ikke skiftet holdning, hverken siden loven i sin tid blev vedtaget, eller fra dette lovforslag blev fremsat tidligere på året, og så til nu. Og som jeg sagde, kan det let blive en meget lang debat, for det er et særdeles vigtigt og relevant emne, som er sat på dagsordenen, men vi har jo også diskuteret det mange, mange gange, og vi kender også hinandens holdninger til det.

Jeg vil bare sige, at vi, De Konservative, kan støtte alle de intentioner, der er i dette forslag, og vi glæder os til, at der bliver en anden sammensætning af Folketinget, så det offentliges erhvervseventyr for skatteydernes penge kan blive begrænset.

Christine Antorini (SF):

Som det blev sagt af flere, har dette emne åbenbart mange gange før været til debat her i salen.

Lovforslaget er efter SF's opfattelse udtryk for en helt forældet opfattelse af, hvad fremtidens erhvervspolitik skal gå ud på. Tankegangen bygger på, at det kun er private virksomheder, der skaber indtægter i Danmark, og derfor skal kommuner og amter ikke blande sig. Men jeg tror snart ikke, at man selv blandt erhvervsfolk efterhånden kan finde nogen, der ikke mener, at en velfungerende offentlig sektor også bidrager til deres muligheder for at drive virksomhed.

Amter og kommuner skal selvfølgelig også være serviceorgan over for erhvervslivet og ikke kun over for borgerne.

Den nuværende lov giver kommunerne nogle meget beskedne muligheder for at drive forretning, samtidig med at loven understreger, at det offentliges engagement i konkrete projekter

ikke må påføre private virksomheder urimelig konkurrence, og at aktiviteterne i øvrigt skal hvile i sig selv.

I SF mener vi tværtimod, at man burde styrke det offentlige/private samarbejde og udnytte mulighederne for at trække på og koordinere den viden, der findes inden for de to sektorer.

Eksemplerne er mange: offentlig forskning i samarbejde med privat produktudvikling, systemeksport af service-, ældre-, handicap- og sundhedssystemer, iværksætterpolitik for at støtte flere til at blive selvstændige, erhvervsudviklingsselskaber osv.

Vi har oven i købet forbilledlige eksempler på offentligt/privat samarbejde. Her tænker jeg bl.a. på vindmølleindustrien og høreapparatindustrien, hvor Danmark sidder på 20-30 pct. af verdensmarkedet. Det er områder, hvor offentlig forskning, offentlige tilskud til produktudvikling og etablering og gratis ydelser til borgerne i kombination med et tæt samarbejde med private virksomheder har skabt både milliardindtægter og arbejdspladser til Danmark.

Fremskridtspartiet henviser til EXSOS, men det at have en positiv holdning til offentligt/privat samarbejde er jo ikke det samme som kritisk at acceptere den dårlige styring og ledelse, som EXSOS-projektet var udtryk for. Alle dårlige projekter skal selvfølgelig kritiseres, uanset om de er offentlige eller private.

Vi ser derfor Fremskridtspartiets lovforslag som et udtryk for ren ideologi uden interesse for at få et så velfungerende erhvervsliv som muligt, og derfor kan SF selvfølgelig ikke støtte forslaget.

Egil Møller (DF):

De danske kommuner og amtskommuner har til opgave at servicere borgerne. Og for at dele af det danske erhvervsliv ikke skal påføres ulige konkurrencevilkår, kan vi i Dansk Folkeparti tilslutte os forslaget.

Uanset at en del af socialismens ideer går ud på at overtage produktionen og produktionsmidlerne, er dette ikke Dansk Folkepartis kop te. Vi ønsker, at det danske erhvervsliv skal udvikles således, at det er i stand til at klare sig i den hårde konkurrence på verdensmarkedet.

At der består en klar opgavefordeling mellem det danske erhvervsliv og de kommunale aktiviteter er naturligt set med Dansk Folkepartis øjne. Men vi har set mange eksempler på, at kommuner og amtskommuner har påtaget sig at udføre opgaver, som set med vore øjne burde

være udført af eksempelvis lokale virksomheder. Lad dog den indbyrdes konkurrence i erhvervslivet komme borgerne til gode!

Og når kommuner og amtskommuner engagerer sig i private selskaber, må det vel være svært at placere et ansvar, når et projekt går galt.

Vi mener, det er vigtigt, at der er vandtætte skotter mellem de offentlige og de private, herunder erhvervslivets, opgaver, og det vil lovforslaget bidrage til, så det støtter vi.

Morten Helveg Petersen (RV):

På trods af, at Det Radikale Venstre i dag skal afvise Fremskridtspartiets lovforslag, vil jeg takke for, at vi får mulighed for at diskutere nogle af principperne for en dynamisk og fleksibel erhvervspolitik. Og et af elementerne i en moderne erhvervspolitik er selvfølgelig et aktivt spil mellem den offentlige og den private sektor. Den offentlige og den private sektor skal man ikke betragte som hinandens modsætninger, men som vigtige samarbejdspartnere.

I Det Radikale Venstre mener vi, at en fremadrettet erhvervspolitik netop bør basere sig på et samarbejde mellem staten og det private erhvervsliv. Og jeg er af den opfattelse, at det vil være bagstræverisk ikke at udnytte, at kommunerne på en lang række områder sidder inde med en viden – eksempelvis på sundhedsområdet og på uddannelsesområdet, men også på mange andre områder – som lokale virksomheder vil kunne drage stor fordel af.

Omvendt har kommunerne en klar interesse i at støtte udviklingen af erhvervsaktiviteter inden for deres eget område, for det er en udvikling, som i sidste ende vil komme borgerne til gode.

Det er ikke det samme som at sige, at spillet mellem det offentlige og de private er uproblematisk, overhovedet ikke, for det er det selvfølgelig ikke. Og derfor er der altså også fastsat klare regler i de to love om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter.

Man skal selvfølgelig undgå, at der opstår ulige og urimelige konkurrencevilkår. Og der kan være god grund til at kigge nærmere på nogle af de erhvervsfremmeaktiviteter, som nogle af kommunerne udøver, eksempelvis hvad angår eksportfremme, hvor det kan være meget svært at danne sig et overblik over, hvad der egentlig foregår i de enkelte kommuner, og

hvor der også kan være stor risiko for overlapning mellem de kommunale og de statslige ordninger.

Så det er der selvfølgelig god grund til at kigge nærmere på. Det kan jo ikke nytte noget, at kommuner har aktiviteter på eksempelvis eksportfremmeområdet, hvor det indimellem er mere oplagt, at staten går ind.

Og samspillet mellem det offentlige og de private med hensyn til såkaldt systemeksport er et andet område, der er svært, for man må jo sige, at der ikke har vist sig en større udvikling i systemeksporten. Men derfor bør man altså ikke udelukke, at systemeksport kan blive et vigtigt element i den fremtidige erhvervspolitik.

Og i stedet for at vende ryggen til sådanne fremtidige erhvervspolitiske muligheder mener vi i Det Radikale Venstre, at man bør se nærmere på, hvordan erhvervslivet sikres de bedste rammer og vækstmuligheder.

Man må tænke nyt og alternativt, og det gælder altså også samspillet mellem den offentlige og den private sektor. Og de to love er et vigtigt bidrag hertil, hvorfor vi i Det Radikale Venstre afviser Fremskridtspartiets lovforslag.

Sonja Albrink (CD):

CD er imod ophævelse af loven om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter. Vi synes, loven giver en enestående chance for at udnytte den knowhow, som findes i den offentlige sektor. Og samtidig giver den jo også kommunerne mulighed for at yde service til virksomhederne, som jo er en meget vigtig del af kommunen.

I CD har vi som sagt været fortalere for et godt spil mellem det offentlige og de private. Og vi mener, at det er nødvendigt, at der hele tiden sker en udvikling af samarbejdet mellem det offentlige og de private, hvis Danmarks konkurrenceevne fortsat skal være i top.

Men vi er imod tanken om, at det offentlige blot udstikker retningslinjer og så lader stå til. Det er afgørende, at kommunerne og amterne tilpasser sig virksomhedernes behov, så der kan opnås det størst mulige udbytte.

Med hensyn til systemeksport er det netop det offentlige, der har en viden og erfaring, som kan bruges i andre lande, og det er noget, som vi kan tjene penge på, men det er også noget, der kan øge standarden i f.eks. de østeuropæiske lande, som halter bagud inden for sundhed, uddannelse og trafik.

Som sagt kan CD ikke støtte det foreliggende lovforslag.

Søren Kolstrup (EL):

Mit partis ordfører kan ikke være til stede, så jeg skal i stedet markere Enhedslistens holdning til det foreliggende lovforslag:

Enhedslisten kan ikke støtte Z's forslag. Og vi mener i øvrigt, at det bygger på en misforståelse, nemlig en forestilling om, at skatteydernes penge bliver brugt til noget, som de generelt ikke har interesse i.

Jeg må påpege, at vi generelt synes, det er positivt, at de private og det offentlige kan arbejde sammen. Men der skal heller ikke være nogen tvivl om, at Enhedslisten gerne ser en situation, hvor de offentlige erfaringer, de offentligt ansattes viden og daglige erfaringer, bliver brugt i virksomheder, hvor pengene ikke kapitaliseres og yngler i private lommer.

Vi synes i øvrigt, det er udmærket, hvis den eksisterende lov bliver brugt til en aktiv lokal og regional politik og en aktiv erhvervspolitik, og derfor må vi på det bestemteste afvise Fremskridtspartiets forslag.

Ole M. Nielsen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti tror vi ikke, vi kan støtte forslaget fra Fremskridtspartiet, men det er en sag, vi vil kigge på under udvalgsarbejdet.

Vi har af gode grunde ikke haft store muligheder for at følge med i, hvad der er sket på området i de par år, der er gået, men vi er ikke afvisende over for, at der skal være et positivt og dynamisk samspil mellem den offentlige og den private sektor.

Når man i disse år privatiserer så meget fra den offentlige sektor, er det vel helt naturligt også at spille lidt den anden vej og dermed være med til at skabe dynamik og gøre det lidt mere spændende at være offentligt ansat. Og vi tror, at mange af de systemer og de gode ting, der er udviklet i det offentlige herhjemme, kan udnyttes på eksportmarkedet. Men vi vil gerne se positivt på lovforslaget under udvalgsbehandling.

Første næstformand (Birte Weiss):

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kim Behnke.

Kim Behnke (FP):

Som det fremgår af bemærkningerne i anden spalte på side 2, blev dette forslag i stort set

samme ordlyd førstebehandlet, umiddelbart før der blev udskrevet folketingsvalg. Så det udvalgsarbejde, vi gerne ville have sat i gang, blev forhindret, da forslaget bortfaldt.

Så man kan sige, at genfremsættelsen i dag mere er praktisk formalia for at få forslaget tilbage til behandling i Folketingets Erhvervsudvalg. Og det har vi et stort ønske om, fordi det, der med skrårighed bliver givet udtryk for specielt fra Socialdemokratiets side, men i en vis udstrækning også fra CD's side om, hvor fantastisk godt de her ting fungerer, vil vi godt bruge udvalgsarbejdet til at dokumentere ikke er tilfældet.

Antallet af eksempler på, at skatteydernes penge bliver spildt, og antallet af eksempler på, at alle, lige fra kommunale og amtskommunale embedsmænd til borgmestre, begår fejl og er skyldige i ansvarsforflygtigelse og aldrig nogen sinde bliver gjort ansvarlige for de fejlslagne projekter, det antal er stigende, og derfor mener vi, at nærværende lovforslag burde vedtages, sådan at de to love, som det drejer sig om, kan ophæves.

SF erklærer sig enig i, at man skal kritisere, når det går galt, og nævner så EXSOS-sagen, som vi også har nævnt i bemærkningerne. Problemet er bare, at de fejl, der er begået i EXSOS-sagen, jo ikke har fået nogen som helst konsekvenser for de mennesker, som har begået dem. Hvis EXSOS havde været et privat selskab, hvor der var blevet begået lignende fejl og havde været lignende tab, havde de pågældende, der havde haft ansvaret for det, ikke siddet i de samme stillinger længere.

Det private marked regulerer man ved at give en gulerod eller bruge piskeren alt efter, om det går godt eller det går skidt. Men i den offentlige sektor og særlig i staten, i ministerierne, hvor det er embedsmænd, der sidder inden for de forskellige hierarkier, har det ikke nogen anden konsekvens, end at skatteyderne må betale den enorme regning, der kommer efter EXSOS-skandalen.

Det vigtigste argument er altså, at man i den offentlige sektor mangler det styringsredskab, at det, at det går galt, kan få personlige konsekvenser for dem, der har begået dem, og at de dermed udviser rettidig omhu og sørger for ikke at rende ind i de skandaler, som vi har set.

SF i Århus har været prisværdig i retning af at medvirke til at få lukket den kommunale malerafdeling, som udviklede sig til en direkte økonomisk byrde for kommunen, men hvor det

var en ren og skær prestigesag for den tidligere borgmester, at man skulle have en kommunal malerafdeling. Og en forklaring på, at det lige præcis skulle være en malerafdeling, kræver, at man kender den tidligere borgmesters egen faglige baggrund, men det skulle Århus Kommune altså have.

Og denne malerafdeling skulle være en guldgrube for kommunen, så man slap for at entrene med de lokale håndværkere, når rådhuset, skolerne og andre bygninger skulle males. Men det udviklede sig til at være en kæmpeafdeling med masser af ansatte og meget lav produktivitet, og hvor omkostningerne ved at få malet rundt omkring var helt ude af trit med, hvad man kunne have opnået, hvis tingene havde været lagt ud i licitation.

Dér har SF vist prisværdigt mod ved at sige, at det ikke bliver ved med at gå, og derfor er den malerafdeling under Århus Kommune under afvikling. Så det viser, at når SF bliver præsenteret for konkrete eksempler på, at tingene ikke virker, har man heldigvis den holdning i SF, at man ikke blot holder fast i den røde ideologi og siger, at de skal fortsætte. Og derfor er det her forslag heller ikke et spørgsmål om ideologi for Fremskridtspartiet, men et spørgsmål om, at skatteyderne ikke unødigt skal stille penge til rådighed for sådanne eksperimenter, som f.eks. EXSOS har været.

Jeg skal takke for støtten fra Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti. Men den var ikke så overraskende, for den var der jo også, da vi sidst havde en førstebehandling.

Til gengæld glæder jeg mig over den skepsis, som hr. Morten Helveg Petersen gav udtryk for på Radikale Venstres vegne, nemlig derved at han sagde, at man gerne ville se på, hvordan de her ting fungerer. Og dér må jeg nok sige, at et af de steder, hvor forventningerne jo slet ikke har levet op til de oprindelige intentioner, nemlig systemeksportområdet, har været et eklatant flop.

Og forventningen om, at der ude i den store verden sad 5 milliarder mennesker på knæ og bad om at få lov til at få indsigt i, hvordan vi driver børnehaver og ældreinstitutioner i Danmark, var jo virkelig et udtryk for dansk hovmod og selvoverturering ud over alle grænser. For der er ingen steder, hvor man ønsker at få indsigt i den slags ting, hvis man skal betale for det. Bevares, hvis Danida forærer projekterne væk, tager man da imod dem.

F.eks. hvis vi, som tilfældet er i de baltiske lande, kommer med store bevillinger og spørger, om vi ikke godt må have lov til at lade vores skatteembedsmænd vise dem, hvordan de skal indrette deres skattesystem som vores i Danmark, siger de da ja. Eller hvis Indenrigsministeriet kommer og vil belære dem om dansk forvaltningspraksis og der samtidig følger enorme bevillinger med, tager de da også imod det. Men projekter, hvor nogle udefra henvender sig til den danske butik og siger, at de gerne af egne midler vil betale for at få indsigt i, hvordan vi forvalter et område, er der ingen eksempler på.

Til gengæld er der masser af eksempler på, at det går galt rundt omkring. Og det største eksempel, vi har i øjeblikket, og hvor der virkelig er tale om, at private erhvervsvirksomheder på stribe bliver lukket som følge af en aggressiv markedsføring og en aggressiv politik fra det offentlige side, er Esbjerg Havn, hvor det offentlige nærmest har overtaget område for område, fra stevedorevirksomhed til containerreparation – det hedder vistnok at farne ind – så alt muligt efterhånden nu er overgået til den offentlige havn i Esbjerg og de private virksomheder bliver lukket på stribe.

Det er en politik, som vi vender os imod i Fremskridtspartiet, ikke af ideologiske grunde – det gør vi også – men mest af alt, fordi vi kan se, at på et eller andet tidspunkt går det galt. For den dag, hvor der i Esbjerg Havn ikke længere er økonomisk grundlag for at drive eksempelvis en containerreparationsvirksomhed i offentligt regi, ville den blive lukket, hvis det var en privat virksomhed, men når det er en offentlig virksomhed, vil det blive en politisk afgørelse, hvor man i byrådet vil sige: Nej, det går sandelig ikke; vi er nødt til, om ikke andet så af prestigehensyn, fortsat at have en containerreparation i Esbjerg. Og så vil den blive opretholdt, og så vil der blive lagt kommunale penge i at drive noget videre, som burde have været lukket.

Også inden for miljøområdet ser vi eksempler på, at kommuner opretter kloaktømningsvirksomheder til trods for, at der i lokalområdet eksisterer private virksomheder i forvejen. Og Århus er et ubehageligt eksempel på, hvordan det halvoffentlige Århus Renholdningsselskab har stjålet kunder fra velfungerende private virksomheder, som nu stille og roligt dør ud, fordi de selvfølgelig ikke kan klare sig i kon-

kurrencen med de virksomheder, der er offentligt regulerede og får offentlige tilskud.

Så der er masser at tage fat på, og vi har et omfattende arkiv over de her ting i Fremskridtspartiet – det fører vi til gengæld af ideologiske grunde – og derfor vil vi bruge udvalgsarbejdet til punkt for punkt at dokumentere, at der er brug for at få de her love ophævet. Og når vi så når frem til en anden- og en tredjebehandling, kan det være, at betonen er faldet ud af Socialdemokratiets ører, så man begynder at lytte og ikke er argumentresistent længere. Men i virkeligheden tror jeg, at jeg skal have forhåbninger om, at SF i Folketinget vil være lige så fordomsfrit, som SF i Århus har været, og sige: Når tingene går galt, er vi nødt til at ændre dem.

Men tak for behandlingen!

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 23. april 1998, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.19
